

Ο Ο.Η.Ε. καθιέρωσε το 1972 την 5η Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος,
για να τονίσει τη μεγάλη σημασία του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και την ανάγκη
προστασίας του.

Ο εορτασμός της ημέρας αυτής δίνει την ευκαιρία σε όλους, άτομα, επιχειρήσεις, κοινότητες, να διευρύνουν ή να αναπτύξουν περισσότερο, μια υπεύθυνη συμπεριφορά απέναντι στο περιβάλλον, ενθαρρύνοντας δράσεις για τη διατήρησή και την ενίσχυσή του. Η πρώτη Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος εορτάστηκε το 1973 και από τότε φιλοξενείται κάθε χρόνο σε διαφορετική χώρα του κόσμου με διαφορετικό θέμα.

Για το έτος 2019 το θέμα του εορτασμού συνδέθηκε με την καταπολέμηση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Beat Air Pollution) και ως παγκόσμιος οικοδεσπότης των εορτασμών της ημέρας αυτής ορίστηκε η Κίνα, η οποία καλεί όλο τον κόσμο να εξετάσει πως μπορεί ο άνθρωπος να αλλάξει την καθημερινότητά του για να μειωθεί η ατμοσφαιρική ρύπανση.

Σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε. εννέα στους δέκα ανθρώπους παγκοσμίως εκτίθενται σε επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων που υπερβαίνουν τα ασφαλή επίπεδα που ορίζει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Για να βελτιώσουμε την ποιότητα του αέρα που αναπνέουμε θα πρέπει να κατανοήσουμε τον τρόπο που η ατμοσφαιρική ρύπανση επηρεάζει τη ζωή μας και επομένως θα πρέπει να γνωρίζουμε τόσο τους διαφορετικούς τύπους ρύπανσης όσο και τον τρόπο που αυτοί επηρεάζουν την υγεία μας και το περιβάλλον.

Υπάρχουν πέντε κύριες πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης που συνδέονται άμεσα με τις ανθρώπινες δραστηριότητες και τον τρόπο ενεργειακής ανάπτυξης:

- **Νοικοκυριά:** Η κύρια πηγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα νοικοκυριά είναι η καύση ορυκτών καυσίμων, ξύλου και άλλων καυσίμων με βάση τη βιομάζα για τη μαγειρική, τη θέρμανση και το φως των σπιτιών.
- **Βιομηχανία:** Σε πολλές χώρες η παραγωγή ενέργειας συνδέεται μονομερώς με την καύση ορυκτών καυσίμων που αποτελεί την κύρια πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- **Μεταφορές:** Ο τομέας των μεταφορών αντιπροσωπεύει σχεδόν το ένα τέταρτο των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και το ποσοστό αυτό αυξάνεται. Οι εκπομπές από τις μεταφορές έχουν συνδεθεί με σχεδόν 400.000 πρόωρους θανάτους. Η μείωση των εκπομπών των οχημάτων αποτελεί σημαντική παρέμβαση για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, κυρίως στις αστικές περιοχές.
- **Γεωργία:** Η γεωργία συμβάλλει στη ρύπανση της ατμόσφαιρας με δύο τρόπους, μέσω των εκτρεφόμενων παραγωγικών ζώων που παράγουν μεθάνιο και αμμωνία και μέσω της καύσης γεωργικών αποβλήτων. Περίπου το 24% όλων των αερίων θερμοκηπίου που εκπέμπονται παγκοσμίως προέρχονται από τη γεωργία, τη δασοκομία και άλλες χρήσεις γης.
- **Απόβλητα:** Η ανοικτή καύση απορριμμάτων και τα οργανικά απόβλητα σε χώρους υγειονομικής ταφής αποβάλλουν στην ατμόσφαιρα επιβλαβείς ουσίες όπως διοξίνες και μεθάνιο. Σε παγκόσμιο επίπεδο εκτιμάται ότι το 40% των αποβλήτων καίγεται ανοικτά.

- Άλλες πηγές: Η ατμοσφαιρική ρύπανση δεν προέρχεται μόνο από την ανθρώπινη δραστηριότητα αλλά και από ηφαιστειακές εκρήξεις, από καταιγίδες σκόνης, καθώς και από άλλες φυσικές διεργασίες που δημιουργούν προβλήματα.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας κάθε χρόνο πεθαίνουν πρόωρα 7 εκατομμύρια άνθρωποι από ασθένειες που προκαλούνται από την ατμοσφαιρική ρύπανση και τα 4 από αυτά βρίσκονται στην περιοχή της Ασίας - Ειρηνικού, ενώ τα παιδιά είναι αυτά που έχουν περισσότερα προβλήματα υγείας σε σχέση με τους ενήλικες από την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Η Παγκόσμια Έκθεση Αξιολόγησης για τη μείωση του Κινδύνου Καταστροφών 2019 αποκαλύπτει επίσης πως απειλές όπως, ατμοσφαιρική ρύπανση, αρρώστιες, σεισμοί, ξηρασία και κλιματική αλλαγή συνδυάζονται και ενισχύουν η μία την άλλη, προκαλώντας αυτή τη μεγάλη επίπτωση στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Τέλος, σύμφωνα με την έκθεση για τη Βιοποικιλότητα που δημοσιοποίησε η Διακυβερνητική Επιστημονική και Πολιτική Πλατφόρμα για την Βιοποικιλότητα και τις Υπηρεσίες Οικοσυστήματος του Ο.Η.Ε. (IPBES) το μέλλον του ανθρώπινου είδους, το οποίο εξαρτάται από τη φύση για να αναπνεύσει, να πιει, να φάει, να ζεσταθεί, κ.λπ. διαγράφεται σκοτεινό.

Το μήνυμα του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε., Αντόνιο Γκουτέρες, προς τις κυβερνήσεις με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος ήταν «Φορολογία για τη ρύπανση, τέλη για τη χρήση ορυκτών καυσίμων και όχι στην κατασκευή νέων εγκαταστάσεων άνθρακα».

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ως θεσμοθετημένος Σύμβουλος της Πολιτείας σε θέματα ανάπτυξης του πρωτογενή τομέα, αλλά και σύμβουλός της σε θέματα διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, ενθαρρύνει δράσεις για την καταπολέμηση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, αναδεικνύοντας παράλληλα ως κοινωνική και πολιτική προτεραιότητα, την ανάγκη ανάπτυξης του πρωτογενή τομέα της οικονομίας της χώρας, με κριτήριο την προστασία του περιβάλλοντος, τη μείωση των κάθε είδους ρυπογόνων δεικτών, την πρόληψη φυσικών καταστροφών και την ανάπτυξη πρακτικών διαχείρισης των παραγωγικών πόρων που θα είναι φιλικές προς το περιβάλλον.

Η κατανόηση και στήριξη από την ίδια την κοινωνία αυτών των περιβαλλοντικών στόχων θα διασφαλίσει τη σταθερότητα των φυσικών πόρων και την αειφορία, συμβάλλοντας έτσι σε ένα βιώσιμο, με σταθερά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, μέλλον για την πατρίδα μας.